

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel

Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel

T (0344) 64 90 90.

F (0344) 64 90 99

E info@wsrl.nl

I www.waterschaprivierenland.nl

Bank IBAN NL93NWAB0636757269

BIC NWABNL2G

Fractie SGP

Datum:

18-02-2026

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

2026-323869

Behandeld door:

Onderwerp:

artikel 4.5 vragen van fractie SGP over 8e APN en UPLG

Telefoonnummer / e-mail:

(0344) 649090 / info@wsrl.nl

Beste fractie,

Op 26 januari jl. ontvingen wij van u schriftelijke vragen op grond van artikel 4.5 van het Reglement van Orde over input debat 8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (APN) en het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG).

Hierbij ontvangt u de beantwoording van uw vragen.

Inleiding vragen

Na druk uit de Tweede Kamer heeft het demissionaire kabinet besloten het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (8e APN) niet in te voeren. We merken dat dat onder boeren tot veel onvrede leidt. De rigiditeit uit het 7e Actieprogramma werkt voor grondeigenaren te belemmerend en is een aanslag op hun vakmanschap. In het 8e APN ontstond juist meer ruimte voor vakmanschap. In het debat speelde de informatie van de Unie van Waterschappen (UvW) en indirect daarmee de waterschappen een prominente rol. Over die inbreng zijn we geïnformeerd met de ledenbrief van de UvW van 12 december jongstleden.

Als AB worden wij elk kwartaal geïnformeerd over de waterkwaliteit in relatie tot het niet behalen van de KRW-doelen. Op de avond van Agri-actie d.d. 5 januari waarin het UPLG als onderwerp is besproken door experts is ons duidelijk geworden dat de provincie Utrecht een forse extra wateropgave neer legt bij de landbouw! Een deel van ons werkgebied valt ook in Utrecht en de zienswijzen op het UPLG kunnen ingediend worden t/m 16 februari 2026. De agrarische sector uit Utrecht spreekt ons daarop aan. Dit betekent dat wij verplicht zijn om hier schriftelijke vragen over in te stellen en hopen dat u kunt toelichten hoe het zit met de bronanalyses en de werkelijke uitstoot in 2025 vanuit de landbouw?

In relatie tot bovenstaande inleiding en het UPLG hebben wij als SGP-fractie de volgende vragen:

Vraag 1a

Heeft u kennisgenomen van het bericht “PBL rekent watervervuiling (stikstof en fosfor) uit andere bronnen toe aan de landbouw” en de publicatie Compendium voor de Leefomgeving (CLO) waarnaar verwezen wordt?

Antwoord

Ja, we hebben hiervan kennisgenomen.

Wij verzoeken u vriendelijk bij verdere correspondentie ons kenmerk te vermelden, zodat wij uw brief sneller kunnen beantwoorden.

Vraag 1b

Kunt u hierop reflecteren en wat kunnen wij als WSRL doen om deze bronanalyse toe te rekenen waar de vervuiling daadwerkelijk vandaan komt?

Antwoord

WSRL maakt geen gebruik van de PBL-studie, maar van de regionale vrachtbalansen van WENR bij de technische doelaflading KRW. De regionale vrachtbalansen van WENR maken onderscheid tussen vrachten uit landbouw en vrachten die afkomstig zijn uit bodemvocht/kwel.

Vraag 2a

Welke informatie en communicatie heeft plaatsgevonden vanuit WSRL richting het UvW. Graag ontvangen we een chronologisch overzicht met niet alleen de uitgewisselde informatie, maar ook een overzicht waaruit blijkt welk ambtelijk en bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden met de UvW en wat samengevat de opbrengst was van die overleggen.

Antwoord

De inspraakreactie op de internetconsultaties is op **12 september 2025** in Unieverband besproken in de Commissie Waterkwaliteit en Waterketen (CWW) en door de bestuurders onderschreven. In deze reactie is aandacht gevraagd voor de uitvoerbaarheid en effectiviteit van het beleid vanuit waterkwaliteitsoptiek. Daarbij is gewezen op het risico van onderschatting van nutriëntenvrachten door het gebruik van droge referentie jaren en op de noodzaak van een rechtvaardige, gebiedsgerichte aanpak.

Vervolgens heeft de Unie van Waterschappen de inspraakreactie op de internetconsultatie **stikstofgebruiksnormen en aandachtsgebieden stikstof** op **7 november 2025** bestuurlijk vastgesteld en ingediend. De reactie weerspiegelt de gezamenlijke inbreng van de waterschappen.

Vraag 2b

Op welke wijze heeft de Unie het mandaat om in deze kwesties namens de waterschappen te spreken?

Antwoord

De UvW moet per onderwerp mandaat ophalen in een bestuurlijke Commissievergadering of in de Ledenvergadering. Op 12 september 2025 is door de CWW besloten tot het uitbrengen van een gezamenlijke reactie namens de Unie van Waterschappen.

Vraag 2c

Wat is onze inbreng geweest op de ledenbrief van 12 december 2025 en is ook duidelijk dat bij de Unie dat u niet gelukkig bent met deze brief, zoals u dat op 29 december 2025 aan ons meedeelde toen wij daar een vraag over stelden in de rondvraag?

Antwoord

De ledenbrief is als ingekomen stuk geagendeerd in het CDH van 23 december 2025, en is voor kennisgeving aangenomen. In het AB van 29 december 2025 is naar aanleiding van de vraag van de heer De Groot door heemraad Romijn toegelicht dat de toestand van N en P overwegend goed is in ons beheergebied en dat er weinig aandachtsgebieden zijn. De inbreng die door ons waterschap is ingebracht bij de UvW staat bij antwoord 2.

Vraag 3

Heeft u kanttekeningen geplaatst bij de inbreng vanuit de UvW en zo ja, heeft u daar wat van terug gezien in de bijdragen van de UvW richting de landelijke politiek?

Antwoord

Zie opmerkingen bij vraag 2.

Vraag 4

De UvW heeft zich uitgesproken over een mogelijk verslechterend effect op aanpassingen van bufferstroken en teeltvrije zones. De aanpassingen waren echter alleen voorgesteld voor gebieden waar de waterkwaliteit op orde was alvorens er bufferstroken waren ingesteld. Hoe beoordeelt u het standpunt van de UvW in deze?

Antwoord

Wij constateren dat het behalen van de KRW-doelen onder druk staat. Versmalling van bufferstroken en teeltvrije zones kan leiden tot verlies van eerder behaalde waterkwaliteitswinst en tot hogere emissies, waaronder van gewasbeschermingsmiddelen. Vanuit dit perspectief volgen wij de redeneerlijn van de UvW dat dergelijke aanpassingen ongewenste effecten op de waterkwaliteit kunnen hebben.

Vraag 5

Welke inspanningen kunnen we als WSRL leveren om op rijksniveau een beter werkbaar actieprogramma ingevoerd te krijgen? Wat de SGP-fractie betreft is daarbij van belang:

- a. Maatwerk en gebiedsgerichte aanpak;
- b. Betere bron analyse en gerichte aanpak;
- c. Uiteindelijk praktische afweging maken wat haalbaar is.

Antwoord

Opgemerkt moet worden dat de problematiek bij WSRL in zijn algemeenheid meevalt. Er zijn in ons beheergebied relatief weinig overschrijdingen van nutriënten en een beperkt aantal aandachtsgebieden. Wat betreft inspanningen van WSRL steunt het college de aandachtspunten van de SGP:

Ad a) We vinden maatwerk en gebiedsgerichte aanpak allebei van belang.

Ad b) We hebben inderdaad baat bij uitwerking van bronnenanalyse op gedetailleerder nivo. Hiermee gaat WENR aan de slag.

Ad c) We steunen een praktische afweging. Zie ook het antwoord bij 2.

Vraag 6

Kunt u aangeven wat de belangrijkste verschillen zijn tussen de landelijke bronnenanalyse van Wageningen Environmental Research en de eigen regionale bronnenanalyses van WSRL. In hoeverre is sprake van toewijzing van bronnen? Graag de verschillen in eerste instantie benoemen voor het Utrechtse deel, aangezien hier het UPLG grote gevolgen heeft voor de landbouw?

Antwoord

WSRL hanteert de meest recente regionale bronnenanalyses (periode 2017-2022) van WENR die in opdracht van provincies zijn uitgevoerd. Deze bronnenanalyse is van belang voor de KRW-doelen.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe de andere provincies omgaan met het al dan niet verrekenen van natuurlijke bronnen, waardoor deze bronnen mogelijk strenger zijn dan nodig is. Hoe waardeert u eventuele verschillen en hoe moeten wij ons waterschap hiertoe verhouden?

Antwoord

Wij hebben geen analyse gemaakt of er verschillen zijn in de wijze waarop provincies de landelijke bronnenanalyse van WENR gebruiken.

Vraag 8

Kunt u aangeven in hoeverre de normstelling van KRW-waterlichamen door ons waterschap en de 4 provincies is gebaseerd op bronnenanalyses?

Antwoord

De normstelling van KRW-waterlichamen zijn gebaseerd op dezelfde regionale WENR-vrachtenbalansen die door de provincies worden gebruikt.

Vraag 9

Welke inspanningen kunnen we als WSRL leveren om op provinciaal niveau een beter werkbaar UPLG ingevoerd te krijgen? Wat de SGP-fractie betreft is daarbij van belang:

- a. Beter bron analyse, waarbij kwel en natuurlijke invloeden niet naar de landbouw worden toegeschreven; Voldoende aandacht voor de stress testen/piekbuien. Bij de verhoging van de waterpeilen heeft dit gevolgen voor de bergingscapaciteit van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden;
- b. Praktische afweging wat is haalbaar en anders doelen realistisch bijstellen;
- c. Een zienswijze indienen voor 16 februari 2026 voor het UPLG waarbij de belangen van ons Waterschap en natuurlijke bronnen buiten beschouwing worden gelaten als het gaat om de waterkwaliteit.

Antwoord

De provincie heeft een centrale verantwoordelijkheid in de aanpak van de stikstofproblematiek die voortkomt uit o.a. Europese natuurregels en nationale wetgeving. Het college beoordeelt het UPLG vooral vanuit het waterbelang en in mindere mate vanuit het stikstofbelang.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

ir. Z.C. Vonk

Drs. T.J.A.M. Cuppen MBA

Bijlagen: geen

Afschrift: Archief (inclusief bijlagen)